

ROMÂNIA
JUDEȚUL BIHOR
CONSILIUL JUDEȚEAN BIHOR
Nr. 6270/27.03.2024

PROIECT DE HOTĂRÂRE

**privind aprobarea încheierii Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și
Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova**

Având în vedere Referatul de aprobare al Președintelui Consiliului Județean Bihor nr. _____, precum și Raportul de specialitate nr. _____ al Compartimentului Juridic din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Bihor referitor la proiectul de hotărâre privind aprobarea încheierii Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova;

Ținând seama de Raportul de avizare al Comisiei ____ nr. ____ din ____;

Luând în considerare:

- solicitarea Comunei Stăuceni – Municipiul Chișinău din Republica Moldova, formulată prin adresa înregistrată la Consiliul Județean Bihor sub nr. 5474/19.03.2024, referitoare la încheierea unui acord de cooperare cu Județul Bihor, pentru implementarea în viitor a unor proiecte, în mai multe domenii;
- Avizul nr. 56684/19.03.2024 emis de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, înregistrat la Consiliul Județean Bihor sub nr. 5537/19.03.2024;
- Avizul nr. ~~61/618/22.03.2024~~ emis de Ministerul Afacerilor Externe, înregistrat la Consiliul Județean Bihor sub nr. ~~6364/27.03.2024~~;
- art. 35¹ din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale;
- art. 41 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele și art. 89 alin. 6, alin. 10 și alin. 14, respectiv art. 173 alin. 1 lit. e) și alin. 7 lit c) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ; În temeiul art. 196 alin. (1) lit. (a) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

CONSILIUL JUDEȚEAN BIHOR HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă încheierea Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni – Municipiul Chișinău din Republica Moldova, prevăzut în Anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Se împuternicește Președintele Consiliului Județean Bihor, domnul Ilie Gavril Bolojan, să semneze - în numele și pentru Județul Bihor și Consiliul Județean Bihor - acordul de cooperare menționat la art. 1 și toate actele necesare pentru implementarea acestuia.

Art.3. Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează Președintele Consiliului Județean Bihor prin aparatul de specialitate al Consiliului Județean Bihor.

Art.4. Prezenta hotărâre se comunică: Instituției Prefectului - Județul Bihor; Președintelui Consiliului Județean Bihor; Compartimentului relații cu consilierii, Compartimentului juridic, Direcției economice din cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Bihor; Primăriei Comunei Stăuceni – Municipiul Chișinău din Republica Moldova; Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Ministerului Afacerilor Externe.

**PREȘEDINTE,
Ilie Gavril Bolojan**

**AVIZAT,
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI,
Mărioara Carmen Soltănel**

Vizat

Președinte,
Ilie Gavril Bolojan

Secretar general al Județului,
Mărioara Carmen Soltănel

ACORD DE COOPERARE
între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiului Chișinău
din Republica Moldova

Având în vedere caracterul special al relațiilor dintre România și Republica Moldova, conferit de comunitatea de limbă, istorie, cultură și tradiții, și angajamentul României privind sprijinirea parcursului european al Republicii Moldova, în conformitate cu Parteneriatul strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova,

Profund atașate de respectarea principiilor democratice și a valorilor europene, inclusiv din perspectiva asigurării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului,

Recunoscând contribuția proiectelor de cooperare bilaterală derulate de România în Republica Moldova la eforturile de îmbunătățire a condițiilor de viață ale tuturor cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de zona geografică unde locuiesc, limba vorbită, confesiunea și orientarea politică,

Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova, denumite în continuare Părți, au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Părțile sunt de acord să stabilească între ele relații de cooperare potrivit atribuțiilor de care dispun în conformitate cu legislațiile în vigoare din România și Republica Moldova.

ARTICOLUL 2

Autoritățile locale vor sprijini colaborarea economică la nivel local și vor avea în vedere identificarea unor proiecte de dezvoltare economică și socială în beneficiul celor două comunități în următoarele domenii: administrație publică locală, comerț, agricultură, mediu, cultură, sport, sănătate, turism, asistență socială, situații de urgență și utilități publice. Totodată, pot încheia parteneriate de colaborare pentru realizarea și finanțarea din bugetele locale a unor obiective de investiții în cele două unități administrativ-teritoriale, în conformitate cu legislațiile în vigoare în cele două state.

ARTICOLUL 3

Autoritățile locale își exprimă voința de a dezvolta colaborarea reciproc avantajoasă și vor crea condiții favorabile pentru desfășurarea de activități economice comune de către persoanele fizice și juridice din localitățile lor. În acest scop, vor sprijini creșterea colaborării economice între întreprinderile mici și mijlocii și vor întreprinde demersurile necesare realizării și implementării la nivelul comunităților locale pe care le reprezintă a unor proiecte de dezvoltare economică și socială, proiecte care pot beneficia de susținerea financiară a Uniunii Europene.

ARTICOLUL 4

Autoritățile locale sunt de acord să colaboreze pentru elaborarea unor programe și participarea la acțiuni comune destinate dezvoltării agriculturii în cele două unități

ARTICOLUL 5

Cele două părți consideră că vizitele reciproce între reprezentanții celor două autorități locale în domeniile administrării urbane se dovedesc a fi reciproc benefice pentru cunoașterea modului de organizare și administrare locală. Vor fi efectuate schimburi de experiență, sub forma misiunilor de expertizare și de stagiu, în sectoare specifice activităților desfășurate de către administrațiile locale: apă-canal, salubritate, iluminat stradal, asistență socială, transport public, circulație rutieră și alte lucrări de infrastructură locală.

ARTICOLUL 6

Părțile vor dezvolta cooperarea în domeniul protecției mediului înconjurător, prin elaborarea și aplicarea unei strategii de prevenire și combatere a cauzelor de natură să prejudicieze echilibrul ecologic la nivelul celor două autorități.

ARTICOLUL 7

Autoritățile locale vor intensifica schimburile culturale facilitând organizarea de programe artistice, alternativ, cu participarea artiștilor, ansamblurilor folclorice și a altor asociații culturale locale. Totodată, se vor organiza întâlniri între sportivi și specialiștii din domeniul sportului care doresc să participe la diferite competiții sau la programul de pregătire la asociațiile și cluburile sportive locale și naționale.

ARTICOLUL 8

Autoritățile locale vor sprijini realizarea de schimburi de experiență și de bune practici în cadrul unor competiții și tabere recreaționale organizate alternativ în cele două unități la care sunt invitați să participe cadrele didactice și elevii din unitățile de învățământ locale.

ARTICOLUL 9

Autoritățile locale vor sprijini activitățile în domeniul turismului prin organizarea de excursii, tabere de odihnă, vizitarea unor rezervații naturale, obiective turistice, geografice, arhitecturale și de cult locale și naționale. De asemenea, cele două părți vor acorda o atenție deosebită promovării potențialului turistic al celor două localități în cadrul unor expoziții și târguri de turism organizate în statele lor și în străinătate.

ARTICOLUL 10

Cele două părți se vor informa reciproc despre oportunitățile de promovare a unor produse tradiționale în cadrul unor festivaluri, expoziții, târguri, saloane organizate în statele lor și în străinătate. În mod special, autoritățile administrației publice locale doresc dezvoltarea unei colaborări pentru punerea în valoare a patrimoniului etnografic specific celor două localități prin acțiuni culturale comune.

De asemenea vor contribui la promovarea limbii române și a patrimoniului cultural românesc în baza unor programe comune, vor achiziționa și vor distribui manuale de limba română, cărți de cultură și de civilizație românească în cele două localități și cu prilejul participării la diferite manifestări culturale internaționale.

ARTICOLUL 11

Părțile vor sprijini realizarea unor schimburi de experiență între cadrele sanitare din unitățile de Sănătate publică locală. Autoritățile locale vor colabora cu asociațiile și organizațiile neguvernamentale din statele lor și din străinătate în beneficiul comunităților pe care le reprezintă, în special pentru ajutorarea persoanelor defavorizate.

ARTICOLUL 12

La nivelul administrațiilor locale vor fi efectuate schimburi de experiență cu privire la modul de comunicare cu locuitorii și identificarea celor mai bune soluții la problemele care apar în cadrul comunității locale.

De asemenea, fiecare parte va desemna câte un coordonator pentru aplicarea eficientă a programelor de colaborare. Coordonatorii desemnați de către reprezentanții celor două părți vor elabora un plan de implementare a programelor de colaborare și pot propune acțiuni suplimentare și alte proiecte de dezvoltare economică și socială a celor două autorități.

Vor fi încurajate vizitele reciproce între locuitori și vor fi create asociații de prietenie. Întâlniri ale delegațiilor oficiale, conduse de reprezentanții celor două părți, vor avea loc periodic în mod alternativ, în scopul efectuării bilanțului cooperării și pentru stabilirea modului de cooperare în viitor.

ARTICOLUL 13

Părțile vor suporta în mod independent cheltuielile apărute în cursul implementării prezentului Acord de Cooperare, în limitele stipulate de legislațiile naționale ale statelor lor.

ARTICOLUL 14

Orice diferend apărut cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord de Cooperare se va soluționa amiabil, de către Părți, pe calea negocierilor directe.

ARTICOLUL 15

Prezentul Acord de Cooperare este încheiat pe durată nedeterminată și produce efecte de la data semnării.

Documentul poate fi modificat prin acordul scris al celor două părți. Modificările și/sau completările produc efecte de la data semnării.

Oricare dintre părți poate denunța prezentul Acord de Cooperare printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți. Denunțarea își produce efectele după 3 (trei) luni de la data primirii respectivei notificări.

Încetarea prezentului Acord de Cooperare nu va afecta punerea în aplicare a programelor și proiectelor demarate în perioada de valabilitate a acestuia, cu excepția cazului în care s-a convenit altfel de către Părți.

Semnat la _____, la (data) _____, în două exemplare originale, în limba română, toate textele fiind egal autentice.

Pentru
Județul Bihor din România

Președinte,
Ilie Gavril Bolojan

Pentru
Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din
Republica Moldova

Primar,
Alexandr Vornicu

REFERAT DE APROBARE

la Proiectul de hotărâre

**privind aprobarea încheierii Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și
Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova**

I. Motivul adoptării proiectului de hotărâre:

Prioritățile politicii externe a României includ dezvoltarea relației cu Republica Moldova, fondată pe comuniunea de istorie, limbă, tradiții și cultură și pe susținerea aspirațiilor europene ale statului vecin.

Aprofundarea relațiilor cu Republica Moldova se bazează pe aplicarea unui parteneriat cu vocație europeană stabilit prin Declarația privind instituirea unui parteneriat strategic între România și Republica Moldova pentru integrarea europeană a Republicii Moldova (2010) și Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a Declarației (2012). În acest context, reperele fundamentale ale relației bilaterale se referă la sprijinirea parcursului european al Republicii Moldova și la intensificarea cooperării concrete, pentru racordarea strânsă a Republicii Moldova la România și la spațiul european.

În scopul realizării unei colaborări concrete între unitățile administrativ teritoriale, prin adresa înregistrată la Consiliul Județean Bihor sub nr. 5474/19.03.2024, Comuna Stăuceni din Municipiul Chișinău, Republica Moldova și-a manifestat interesul pentru inițierea procedurilor de cooperare cu Județul Bihor, în vederea identificării unor proiecte de dezvoltare pe plan socio-cultural și economic, pentru bunăstarea materială și progresul celor două comunități.

Materializarea propunerii Comunei Stăuceni impune încheierea unui acord de cooperare prin care să se creeze cadrul juridic necesar pentru implementarea în viitor a unor proiecte în mai multe domenii: administrație publică locală, comerț, agricultură, mediu, cultură, sport, sănătate, turism, asistență socială, situații de urgență și utilități publice, respectiv pentru realizarea în cele două localități a unor obiective de investiții finanțate din bugetele locale, în condițiile legislației din cele două state.

Detaliile concrete privind proiectele și obiective de investiții supuse finanțării și implementării în cadrul colaborării dintre părți, urmează a fi stabilite în cazul fiecărui proiect, conform liniilor de bază ale relației instituite prin acordul de cooperare și în funcție de resursele financiare alocate.

Măsurile propuse sunt menite să contribuie la consolidarea relațiilor de colaborare dintre părți, fiind necesare pentru asigurarea condițiilor de implementare în viitor unor proiecte benefice pentru comunitățile locale.

În conformitate cu dispozițiile art. 41 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele și ale art. 89 alin. 10 din O.U.G nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, textul acordului de cooperare respectă avizele emise de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, respectiv de Ministerul Afacerilor Externe.

II. Impactul socio-economic: dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare între Județul Bihor și Comunei Stăuceni – Municipiul Chișinău din Republica Moldova.

III. Impactul financiar asupra bugetului județului: nu este cazul, raportat la obiectul proiectului.

IV. Impactul asupra sistemului juridic: acordul de cooperare asigură cadrul juridic pentru implementarea unor viitoare proiecte, în domeniile stabilite de părți.

V. Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de hotărâre: avizarea proiectului de acord de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, conform dispozițiilor art. 89 alin. 10 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și ale art. 41 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele.

VI. Activități de informare publică privind elaborarea proiectului de hotărâre: nu este cazul.

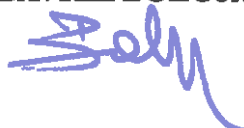
VII. Măsuri de implementare necesare, respectiv modificările instituționale și funcționale preconizate: semnarea acordului de cooperare.

Fără de cele mai sus precizate, având în vedere dispozițiile art. 41 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, ale art. 35¹ din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, ale art. 89 alin. 10, ale art.136 și ale art.182 alin.2 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și competențele legale ale consiliului județean – instituite prin dispozițiile art. 173 alin. 1 lit. e) și alin. 7 lit. c) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ,

**PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN BIHOR
SUPUNE SPRE APROBARE:**

Proiectul de hotărâre privind aprobarea încheierii Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova.

**PREȘEDINTE,
ILIE GAVRIL BOLOJAN**

JUDEȚUL BIHOR
CONSILIUL JUDEȚEAN BIHOR
SECRETAR GENERAL AL JUDEȚULUI
COMPARTIMENT JURIDIC
Nr. 6305/27.03.2024

RAPORT DE SPECIALITATE

la Proiectul de hotărâre

**privind aprobarea încheierii Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și
Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova**

Prin Referatul de aprobare nr. 6286/27.03.2024, Președintele Consiliului Județean Bihor a propus adoptarea unei hotărâri privind încheierea unui acord de cooperare între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova.

Proiectul de hotărâre a fost inițiat în contextul intensificării cooperării concrete cu Republica Moldova, fondată pe comuniunea de istorie, limbă, tradiții și cultură, ca urmare a solicitării Comunei Stăuceni – Municipiul Chișinău din Republica Moldova, formulată prin adresa înregistrată la Consiliul Județean Bihor sub nr. 5474/19.03.2024, referitoare la colaborarea în vederea implementării în viitor a unor proiecte.

Prin adresa amintită, unitatea administrativ teritorială Comuna Stăuceni, prin reprezentantul său legal, și-a manifestat interesul pentru inițierea procedurilor de cooperare cu Județul Bihor, în vederea identificării unor proiecte de dezvoltare pe plan socio-cultural și economic, pentru bunăstarea materială și progresul celor două comunități.

În acord cu solicitarea Comunei Stăuceni și cu direcțiile de dezvoltare a activității autorităților administrației publice județene, documentul de cooperare propus a fi încheiat stabilește cadrul juridic necesar pentru implementarea în viitor a unor proiecte în domeniile: administrație publică locală, comerț, agricultură, mediu, cultură, sport, sănătate, turism, asistență socială, situații de urgență și utilități publice, respectiv pentru realizarea în cele două localități a unor obiective de investiții finanțate din bugetele locale, în condițiile legislației din cele două state.

Detaliile concrete privind proiectele și obiective de investiții supuse finanțării și implementării în cadrul colaborării dintre părți, urmează a fi stabilite în viitor, în cazul fiecărui proiect, conform liniilor de bază ale relației bilaterale instituite prin acordul de cooperare.

Sub aspectul exigențelor de legalitate, măsurile propuse respectă cerințele impuse prin normele juridice care guvernează cooperarea cu unitățile administrativ-teritoriale din străinătate.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 41 alin. 1 și alin. 3 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, autoritățile administrației publice locale au obligația de a solicita „avizul de oportunitate al Ministerului Afacerilor Externe și al ministerului cu atribuții de sprijin și control al autorităților publice locale” cu privire la intenția de a iniția negocieri pentru încheierea de înțelegeri de cooperare cu autorități similare din alte state, proiectele de înțelegeri de cooperare fiind supuse avizării de către cele două ministere, anterior semnării.

În același sens, dispozițiile art. 89 alin. 10 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ reglementează obligativitatea transmiterii proiectelor de acord de cooperare pe care unitățile administrativ-teritoriale intenționează să le încheie cu unitățile administrativ-teritoriale din

alte țări, „spre avizare conformă ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor externe și ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, înainte de supunerea lor spre adoptare de către autoritățile deliberative”.

În aplicarea dispozițiilor citate, proiectul acordului de cooperare propus a fi încheiat între Județul Bihor și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova a fost avizat de:

- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - Avizul nr. 56684/19.03.2024, înregistrat la Consiliul Județean Bihor sub nr. 5537/19.03.2024;
- Ministerul Afacerilor Externe - Avizul nr. 61/618/22.03.2024, înregistrat la Consiliul Județean Bihor sub nr. 6364/27.03.2024;

În acest context, raportat la conținutul și scopul măsurilor propuse, acestea reflectă exercitarea de către autoritatea deliberativă a atribuțiilor reglementate de art. 173 alin. 1 lit. e) și alin. 7 lit. c) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Prin urmare, în temeiul prevederilor amintite, precum și a dispozițiilor art. 35¹ din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, ale art. 41 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele și ale art. 89 alin. 6, alin. 10 și alin. 14, respectiv ale art. 182 alin. 4 coroborate cu art. 136 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ,

**PROPUNEM:
CONSILIULUI JUDEȚEAN BIHOR**

Adoptarea proiectului de hotărâre privind aprobarea încheierii Acordului de cooperare între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova.

Mărioara Carmen Soltănel
Secretar general al județului
Îmi asum responsabilitatea corectitudinii și
legalității în solidar cu întocmitorul înscrisului

Întocmit,
Eleonora Alina Nemeș
consilier juridic,
Îmi asum responsabilitatea pentru
fundamentarea, corectitudinea și
legalitatea întocmirii acestui act oficial

**MINISTERUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

Direcția Generală Juridică
Serviciul Afaceri Europene și Relații Internaționale
Biroul Relații Internaționale

Tel: 0372.114.539

Nr. 56684 / 19.03.2024

CONSILIUL JUDEȚEAN BIHOR
REGISTRATURA GENERALĂ

Nr. 5537 din 19 MAR 2024

Anexe _____ file 1

Către: Domnul Președinte Ilie Gavril BOLOJAN

Consiliul Județean Bihor

Parcul Traian nr. 5, Municipiul Oradea, Județul Bihor, cod poștal 410033

Stimate domnule Președinte,

Având în vedere adresa dumneavoastră nr. 5453 / 18.03.2024, înregistrată la sediul instituției noastre cu nr. 56624 / 19.03.2024, vă comunicăm faptul că Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației consideră oportună inițiativa de a se încheia un document de cooperare între Județul Bihor din România și Comuna Stăuceni, Municipiul Chișinău din Republica Moldova și avizează conform textul acestui document cu următoarele observații și propuneri:

1. Recomandăm eliminarea din preambulul documentului de cooperare a referirilor la reprezentanții celor două unități administrativ - teritoriale, precum și a datelor de contact, deoarece nu sunt specifice acestor tipuri de documente.
2. Cu referire la dispozițiile Articolului 2, precizăm faptul că, în cazul în care Părțile doresc implementarea unor eventuale proiecte în alte domenii de cooperare decât cele prevăzute în textul prezentului document, acestea vor face obiectul unui Act Adițional care se va încheia în aceleași condiții ca documentul de cooperare ale cărui clauze rămân neschimbate.
3. Propunem revizuirea părții protocolare a documentului de cooperare, după cum urmează:

„Semnat la la (data), în două exemplare originale, în limbile română, toate textele fiind egal autentice.

În continuarea celor expuse anterior, menționăm faptul că după preluarea observațiilor în textul acordului nu este necesară obținerea unui nou aviz de conformitate de la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Precizăm faptul că, luând în considerare prevederile art. 41 alin (5) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, o copie a Acordului de Cooperare semnat va fi transmisă, în termen de 10 zile lucrătoare de la data semnării, la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Adrian - Ioan VEȘTEA

*Ma Venerabil
19.03.2024*

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

CONSILIUL JUDEȚEAN BIHOR
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 6364 din 27. MAR. 2024
Anexe _____ file 2

Direcția Tratatelor Internaționale
Nr. G1/618

22 martie 2024

Domnule președinte,

Referitor la adresa dumneavoastră, nr.5452 din 18 martie 2024, prin care s-a solicitat avizul Ministerului Afacerilor Externe la proiectul Acordului de cooperare între județul Bihor din România și comuna Stăuceni, municipiul Chișinău din Republica Moldova, vă aducem la cunoștință că MAE apreciază ca oportună stabilirea de relații de colaborare cu autoritățile locale din Republica Moldova, în domenii de interes reciproc și în conformitate cu legislațiile în vigoare în cele două state.

Totodată, remarcăm că Acordul de cooperare ar stabili relații de parteneriat între unități administrative teritoriale care nu par a fi echivalente. Din perspectiva participării la proiecte comune, recomandăm ca autoritățile locale partenere să dețină atribuții similare în domeniile menționate în documentul de cooperare, pentru a se asigura un parteneriat eficient, având la bază o cooperare echilibrată și reciproc avantajoasă.

În ceea ce privește proiectul Acordului de cooperare, MAE transmite avizul conform, favorabil încheierii acestui document, cu rugămintea de a se opera modificarea proiectului respectiv, după cum urmează:

- înlocuirea prevederilor din preambul cu următoarele prevederi:

Având în vedere caracterul special al relațiilor dintre România și Republica Moldova, conferit de comunitatea de limbă, istorie, cultură și tradiții, și angajamentul României privind sprijinirea parcursului european al Republicii Moldova, în conformitate cu Parteneriatul strategic pentru integrarea europeană a Republicii Moldova,

Profund atașate de respectarea principiilor democratice și a valorilor europene, inclusiv din perspectiva asigurării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului,

Recunoscând contribuția proiectelor de cooperare bilaterală derulate de România în Republica Moldova la eforturile de îmbunătățire a condițiilor de viață ale tuturor cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de zona geografică unde locuiesc, limba vorbită, confesiunea și orientarea politică,

Județul Bihor din România și comuna Stăuceni, municipiul Chișinău din Republica Moldova, denumite în continuare Părți, au convenit următoarele: ;

- înlocuirea termenului *localități* cu sintagma *unități administrative-teritoriale* și a termenului *legislația* cu forma *legislațiile* la art.2 ;

Domnului Ilie Gavril Bolojan
Președintele Consiliului Județean Bihor
Municipiul Oradea, Parcul Traian, nr.5, CP 410033

Aleea Modrogan nr.14, Sector 1
011822 București, România
Telefon: +4 0214311787; Fax: +4 021 319 2354
Email: dtri@mae.ro
Web: www.mae.ro

Nesecret

- înlocuirea termenului *Părțile* cu sintagma *Autoritățile locale* și a sintagmei *în cele două autorități locale a unor puncte* cu sintagma *la nivelul comunităților locale pe care le reprezintă a unor proiecte* la art.3 ;
- înlocuirea sintagmei *celor două Părți* cu termenul *lor* la art.13 ;

Având în vedere cele menționate, vă rugăm ca, ulterior modificării și semnării Acordului, să se transmită o copie a acestui document la MAE-DTrI, în conformitate cu prevederile art.41 din Legea nr.590/2003 privind tratatele.

Cu stimă,

Felix Zaharia,
Director

P.

REPUBLICA MOLDOVA
MUNICIPIUL CHIȘINĂU
PRIMĂRIA COMUNEI STĂUCENI

MD - 4839, mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. A. Mateevici, 13, Tel: (00373 22) 326-976, e-mail: info@stauceni.md

DOMNULUI Ilie Gavriil Bolojan
Președintele Consiliului județean Bihor
România

Stimate Domnule Președinte,

Comuna Stăuceni, unitate teritorial administrativă din cadrul municipiului Chișinău, Republica Moldova, reprezentat legal prin primarul comunei Stăuceni-Alexandr Vornicu, are deosebita plăcere de a-și manifesta pe această cale interesul pentru dezvoltarea relațiilor internaționale și regionale prin inițierea procedurilor de cooperare cu județul Bihor, România.

În vederea promovării strângerii și dezvoltării colaborării prietenești între cele două comunități, ne propunem să colaborăm cu comunitatea dumneavoastră în vederea identificării unor proiecte de dezvoltare pe plan socio-cultural și economic pentru bunăstarea materială și progresul spiritual al cetățenilor celor două comunități urmând ca în întâlnirile pe care le vom avea să se definească modalitățile de cooperare în domeniile: economic, administrativ, comerț, mediu, cultură, educație, sport, sănătate, turism, asistență socială, situații de urgență și utilități publice.

Comuna Stăuceni este așezată în zona centrală a Republicii Moldova, aceasta este o localitate în Municipiul Chișinău. Din componența comunei fac parte localitățile Stăuceni și Goianul Nou, cele 2 localități se situează la o distanță de 4 km una de alta. Suprafața totală a comunei este de circa 27,45 km² fiind locuită potrivit ultimelor estimări de peste 12000 în peste 4550 gospodării individuale.

Prima mențiune a localității Stăuceni în documentele istorice datează din 7 iunie 1867. Satul a fost întemeiat în partea de nord al orașul Chișinău pe drumul Orhei fiind înconjurat de terenuri cu grădini, păduri, vii, livezi și teren arabil care aparțineau boierilor sau latifundiarilor acelei vremi care cultivau în special viță de vie cu soiuri alese de struguri.

Potrivit istoricilor denumirea localității ar fi fost pusă de familiile venite din nordul Basarabiei de prin județul Hotin și care au stat la baza întemeierii satului denumind căfunul Stavceni, selo u stava- adică Stavceni, satul de lângă lac". Începând cu anul în 1918 când se produce marele eveniment al Unirii Basarabiei cu România este corectată și denumirea satului, Stavceni devenind Stăuceni, denumire care se păstrează și astăzi.

La 19 ianuarie 1963 a fost creat sovietul sătesc Stăuceni, alcătuit din satele Stăuceni și Goianul Nou.

*Am fost informat
pentru H.C.J. de înțelegere*

La 2 februarie 1978, satului i s-a acordat statutul de „așezare de tip urban”, însă în anul 1994 în urma adoptării legii privind structura administrativ-teritorială a Republicii Moldova, statutul localității Stăuceni din nou a fost retrogradat în sat-reședință. În conformitate cu Legea nr. 431 din 19.04.1995 „Cu privire la Statutul Municipiului Chișinău”, comuna Stăuceni a fost transferată sectorului Rîșcani al municipiului Chișinău. Abia în anul 1998 a fost creată primăria comunei Stăuceni în componența actuală.

Dea lungul anilor în comuna Stăuceni au avut loc investiții în infrastructură și locuințe, contribuind la modernizarea și creșterea comunității. Aici, tradiția vitivinicolă a rămas o activitate importantă, cu dezvoltarea podgoriilor și producția de vinuri.

Astfel, reperele istorice ale satului Stăuceni ilustrează o evoluție complexă, în care influențele economice și schimbările politice au contribuit la formarea identității și dezvoltarea sa în decursul timpului.

Infrastructura de transport: drumuri și transport local.

Comuna Stăuceni are o rețea bine reprezentată de drumuri publice, fiind traversat de drumul european de clasa A: E58, acest drum fiind și drumul magistral M14 Brest-Briceni-Chișinău-Tiraspol-Odesa. În imediata apropiere există acces la drumul magistral M21 Chișinău-Dubăsari-Poltava (Ucraina), la drumul național R6 Chișinău-Orhei-Bălți și la strada Calea Orheiului pentru acces în municipiul Chișinău.

Toate drumurile sunt într-o stare bună și facilitează accesul către orașul Chișinău, centrele raionale Criuleni (31 km), Strășeni (33 km) și Orhei (43 km). În interiorul comunei, starea drumurilor și căilor de acces este bine dezvoltată, în total rețeaua de străzi în perimetrul localităților însumează 64 de unități și 5 poduri dintre care 2 necesită reparații capitale. Lungimea totală a drumurilor în responsabilitatea APL este de circa 35,7 km, dintre care lungimea drumurilor asfaltate este de 28,3 km (79%), a celor în varianta albă este de 1,7 km (5%), a celor pietruite este de 3,2 km (9%) și a celor neacoperite este de 2,5 km (7%). Pentru acces în localitate există 4 căi de acces care sunt folosite atât de șoferii a minim 2300 vehicule înregistrate în comuna Stăuceni cât și de alți participanți în trafic, precum șoferii transportului public.

Infrastructură de agrement și turism. Comuna Stăuceni dispune de următoarele elemente ale infrastructurii de agrement:

➤ Zone verzi și spații de odihnă, în acest sens există 1 parc public cu teren de joacă situat pe strada Alexei Mateevici și 4 scuaruri localizate pe străzile Alexei Mateevici, Grătiești (suarul Europei), Livezilor și scuarul Unirii.

➤ Facilități sportive, în acest sens avem complexul sportiv „Olimp” care dispune atât de teren pentru sporturi de echipă și alte activități sportive în aer liber cât și de hotel pentru cazarea jucătorilor și altor participanți, 2 stadioane sportive ce se află în curtea Liceul Teoretic „Dragoș Vodă”, Complexului Educațional „Ilie Fulga”, 2 săli de sport ce se află în interiorul Școlii Sportive „Stăuceni” și în cadrul I.P. „Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău” CEEVC), 1 stadion multifuncțional în curtea Liceului Teoretic „Dragoș Vodă”.

➤ Zone pentru evenimente, în acest sens există doar un scuar pentru evenimente comunitare.

➤ Alte facilități pentru petrecerea timpului liber includ: 2 biblioteci, 1 casă de cultură și Centrul de Tineret localizate în Goianul Nou, 2 muzee improvizate din care

unul etnografic în clădirea Casei de Cultură din Goianul Nou și unul despre istoria I.P. „Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău” localizat în clădirea instituției cu același nume din satul Stăuceni.

În concordanță cu datele existente structura spațiului verde din comună cuprinde: arii din cartier cu o suprafață totală de 4,30 ha, stadioane naturale cu o suprafață totală de 3,61 ha și parcuri cu o suprafață totală de 4,04 ha.

Infrastructura de agrement este în continuă dezvoltare, astfel este planificată construcția parcului Unirii pe o suprafață de 2,15 ha, dezvoltarea complexului Olimp, crearea unui Centru Educațional Cultural și altele.

Capacitate administrativă.

Unitatea administrativ teritorială Stăuceni dispune de următoarea infrastructură administrativă:

- **Primar**, domnul Alexandru VORNICU (al doilea mandat).
- **Consiliu comunal**, format din 17 reprezentanți iar în urma alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 are următoarea componență:

Nr. d/o	Denumirea concurentului electoral	Numărul mandatelor de consilier obținute
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	11
2.	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	3
3.	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	1
4.	Partidul Socialist din Republica Moldova	1
5.	Candidat independent	1

➤ **Primăria**, activitatea primăriei este asigurată de către 22 angajați după cum urmează: primar, viceprimar, secretar al consiliului, specialist principal responsabil de reglementarea proprietății funciare, arhitect șef, specialiști responsabili de perceperea fiscală, specialist superior responsabil de problemele juridice, consilier al primarului, secretar greșier, contabili principali, specialist atragere proiecte /responsabil de achiziții publice, economist principal, cameraman, specialist superior responsabil pe recrutare și încorporare, specialist principal responsabil de agenții economici, șofer, șef de gospodărie, dereticătoare, asistent social, specialist principal responsabil de protecția drepturilor copilului.

Economia comunei Stăuceni, bugetul APL și managementul resurselor financiare.

În comuna Stăuceni, economia locală se caracterizează prin diversitate și activitate antreprenorială susținută. Cu un total de 501 agenți economici, comunitatea găzduiește o varietate de forme de organizare, inclusiv întreprinderi individuale, gospodării țărănești și societăți cu răspundere limitată. Această diversitate evidențiază

faptul că localnicii se angajează într-o gamă largă de activități, de la agricultură și comerț cu amănuntul până la servicii și industrie.

Sectorul antreprenorial din teritoriu e format din 501 întreprinzători, dintre care: 11 întreprinderi individuale, 7 gospodării țărănești, 479 societăți cu răspundere limitată, 2 societăți pe acțiuni și 2 întreprinderi municipale. Adițional în comună 11 persoane lucrează în baza patentelor deținute.

Bugetul comunei este constituit din veniturile de la bugetul de stat și venituri proprii, formate din impozitele și taxele locale. În decursul ultimilor ani bugetul public gestionat de APL Stăuceni a crescut, fapt ce permite implementarea proiectelor de dezvoltare comunitară într-un ritm mai rapid comparativ cu anii precedenți. Bugetul comunei pentru anul 2024 constituie 79156100 lei, din care circa 40% reprezintă venituri de la bugetul de stat și 60% reprezintă veniturile proprii. Acest fapt este un indicator foarte bun în ce privește contribuția cetățenilor și a antreprenorilor locali în bugetul comunei, adițional această realitate evidențiază nivelul de dezvoltare economică mult mai avansat comparativ cu majoritatea comunelor din țară.

Managementul financiar al bugetului comunei este foarte bine ilustrat prin analiza proiectelor implementate de executiv cel puțin în ultimii 3-4 ani. Astfel doar în perioada cuprinsă între vara anului 2019 și vara anului 2023 au fost implementate 138 proiecte în domenii prioritare comunității cu un buget total de aproximativ 164,5 mil. lei după cum urmează:

- 55 proiecte esențiale pentru îmbunătățirea infrastructurii de transport și accesibilitatea în comuna cu un buget total de aproximativ 83 mil. lei, reprezentând 49% din bugetul total al proiectelor;
- 20 proiecte de îmbunătățire a infrastructurii de aprovizionare cu apă și canalizare, cu un buget de circa 12 mil. lei, reprezentând 7% din bugetul total;
- 14 proiecte în dezvoltarea spațiilor verzi și a facilităților de agrement pentru comunitate, cu un buget de 29 mil. lei, reprezentând 18% din bugetul total al proiectelor;
- 11 proiecte ce vizează îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor de educației și învățământ în comună, cu un buget de circa 13 mil. lei, reprezentând 8% din bugetul total;
- 11 proiecte pentru consolidarea capacității administrative și îmbunătățirea managementului strategic pentru dezvoltare comunitară cu un buget total de 5 mil. lei, reprezentând 3% din bugetul total;
- 6 proiecte destinate fondului locativ pentru amenajarea curților blocurilor locative cu un buget total de circa 10 mil. lei, reprezentând 6% din bugetul total;
- 5 proiecte în ce privește iluminatul public cu un buget total de circa 2 mil. lei, reprezentând 1% din bugetul total;
- 4 proiecte destinate creării și modernizării infrastructurii culturale cu un buget total de circa 2,6 mil. lei ceea ce constituie 2% din bugetul total;
- 4 proiecte de modernizare a infrastructurii instituțiilor de sănătate și îmbunătățire a serviciilor medicale cu un buget total de 1,5 mil. lei, reprezentând aproximativ 1% din bugetul total;
- 2 proiecte ce vizează îmbunătățirea serviciilor de salubritate și managementul deșeurilor cu un buget total de circa 4,5 mil lei, reprezentând 3% din bugetul total;

➤ 1 proiect esențial pentru mobilitate și transportul de pasageri cu un buget total de circa 200 mii lei.

Comuna Stăuceni este o localitate care acordă o atenție sporită domeniului educațional, socio- cultural și promovarea modului sănătos de viață.

Astfel, **serviciile de educație și învățământ** sunt asigurate de 4 instituții după cum urmează:

- Instituția de Educație Timpurie „Sălcioara”;
- Instituția Publică Complex educațional „Ilie Fulga”;
- Liceul Teoretic „Dragoș Vodă”;
- I.P. Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău;

Servicii de cultură – educațională, acestea sunt oferite de către:

- Școala de Muzică „Victor Cibotari”;
- Școala Sportivă „Stăuceni”;
- Complexul Sportiv „Olimp”;
- Centrul de Tineret, Goianul Nou.

Serviciile din domeniul culturii sunt asigurate de 4 instituții după cum urmează:

- Biblioteca Publică din com. Stăuceni;
- Biblioteca Publică din s. Goianu Nou;
- Casa de Cultură s. Goianul Nou;
- Muzeul.

În comuna Stăuceni de asemenea se organizează evenimente cultural-sportive și cultural-artistice precum hramul satului, care în fiecare localitate se sărbătorește în diferite zile, astfel în Stăuceni la data de 21 septembrie „Nașterea Maicii Domnului” iar în Goianul Nou la data de 14 octombrie „Acoperământul Maicii Domnului”. Adițional se sărbătorește la fel în fiecare an: „Ziua Copiilor” pe 1 iunie, „Inaugurarea bradului de Crăciun” tradițional în luna decembrie. Pe parcursul anului au loc evenimente sportive cum ar fi deschiderea și închiderea sezonului sportiv, Cupa Primarului la lupte libere în luna martie și întreceri sportive locale.

În ansamblu, cultura din comuna Stăuceni posedă istorie și potențial cultural pentru a fi valorificat, de la tradiții și sărbători locale la activități artistice și sportive, reflectând diversitatea și identitatea acestei comunități.

În localitate există colective artistice și cercuri de creație, în special la școli. Desigur există activități și diverse echipe sportive în cadrul școlii sportive. Foarte activ în domeniul sportului se manifestă, inclusiv FC Stăuceni și FC Stăuceni Juniorii de la Școala Sportivă.

Personalități și publicații. În ce privește personalități remarcabile, următorii sportivi reprezintă mândria comunei Stăuceni: Țighîrlaş Igor - fotbalist remarcabil, campion național; Chihai Iacob - Maestru în sport la lupte libere; Chichioi Igor - Campion național la lupte libere olimpice; Vataman Roman – campion mondial TAEKKYONE și campion al municipiului Chișinău; Beșliu Vasile - arbitru de categorie republicană la fotbal și baschet și maestru în sport la atletică ușoară.

În contextul dezvoltării relațiilor internaționale și al promovării colaborării transfrontaliere, comuna Stăuceni a stabilit mai multe acorduri de înfrățire și parteneriat cu diverse localități din Europa. Aceste parteneriate reprezintă legături solide și benefice, care au fost încheiate în diferite perioade și au avut la bază

obiective comune și dorința de a promova schimbul de experiență și bune practici. Ordinea cronologică a creării parteneriatelor fiind:

■ ■ 2004, a fost semnat un important acord de înfrățire între comuna Stăuceni și comuna Stăuceni, Botoșani, România, punând bazele unei colaborări strânse. În cadrul acestui parteneriat, s-a derulat proiectul „Colaborarea transfrontalieră pentru implementarea sistemului european de gestionare a deșeurilor”, evidențiind angajamentul comun față de protecția mediului;

■ ■ 2006, Stăuceni a întărit legăturile transfrontaliere prin înfrățirea între comuna Stăuceni și comuna Stăuceni, Hotin, Ucraina, reafirmând importanța cooperării în regiune și dorința de a contribui la dezvoltarea comună;

■ ■ 2012, Stăuceni prin încheierea acordului de înfrățire cu localitatea Siedlec din Polonia creează platformă de a împărtăși experiențe și a învăța unii de la alții în diverse domenii;

■ ■ 2017, Stăuceni a extins rețeaua sa de parteneriate, semnând un acord de colaborare cu Avren, Bulgaria, în cadrul programului operațional comun de cooperare transfrontalieră pentru „Bazinul Mării Negre”, acest parteneriat a fost o oportunitate de a contribui la dezvoltarea regională și de a lucra împreună în vederea atingerii obiectivelor stabilite;

■ ■ 2020, Stăuceni a continuat să-și extindă orizonturile prin înfrățirea cu Moisei, Maramureș și consolidând legăturile cu alte comunități locale;

■ ■ 2022, a fost semnat un acord de cooperare cu Sectorul 1 al Municipiului București, România evidențiind capacitatea comunei Stăuceni de a colabora și de a contribui la dezvoltarea urbană și regională;

■ ■ 2023, a fost semnat un acord de înfrățire cu municipiul Slobozia, județul Ialomița, România evidențiind capacitatea comunei Stăuceni de a colabora și de a contribui la dezvoltarea urbană și regională pe toate domeniile.

Exprim mulțumirea și recunoștința pentru timpul acordat și pentru deschiderea dumneavoastră în vederea dezvoltării relațiilor bilaterale dintre comunitățile noastre și mizăm pentru o colaborare de durată a localităților noastre

Persoane de contact pentru relațiile noastre ulterioare cu Consiliul județean Bihor sunt:

dl. Alexandr Vornicu- primar

tel: +37360833442

email: vornicu.alexandr@gmail.com

și dna Elena Buga- secretar al Consiliului

tel: +3737036337

email: elenabuga22@gmail.com

Cu deosebit respect,

Primarul comunei Stăuceni

Alexandr VORNICU